

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi kotimaisesta öljykasvituo-
tannosta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säadettäväksi laki kotimaisesta öljykasvituo-
tannosta, joka toimisi jatko-
na samannimisen lain (965/82) voimassaolon
päätyttyä. Voimassa olevalla lailla on tuettu ja
ohjattu kotimaista öljykasvituo-
tannosta vuosina 1983—1987. Ehdotetulla lailla säänneltäisiin öljy-
kasvituo-
tannon määrää, päätettäisiin öljykas-
vien siementen hinnasta sekä määrättäisiin vuo-

sien 1988—1990 öljykasvituo-
tannon tuesta. La-
kiesityksen tarkoituksena on turvata tarkoituksen-
mukaiset edellytykset kotimaiselle öljykasvituo-
tannolle. Lakiehdotus on tarkoitus saattaa voi-
maan 1.1.1988 lukien. Koska lakiesitys liittyy
vuoden 1988 tulo- ja menoarvioesitykseen, se
tulisi käsitellä tulo- ja menoarvioesityksen käsitte-
lyn yhteydessä.

YLEISPERUSTELUT

**1. Esityksen yhteiskunnallinen
merkitys**

1.1. Öljykasvien viljely

Suomessa viljeltävien öljykasvien, kevätrypsin
ja -rapsin viljelyala on voimassa olevan kotimai-
sesta öljykasvituo-
tannosta annetun lain aikana
vuodesta 1983 noussut noin 60 000 hehtaarista
80 000 hehtaariin. Vastaavasti kokonaissiemensato
on vuosittain vaihdellut 85—139 milj. kilon
välillä. Öljykasvien tuotantoa on pyritty lisää-
mään korottamalla tuenalaista siemenmäärää ja
hintapoliittisin keinoin. Hehtaarilta saatu sie-
mensato on rypsilä ollut keskimäärin 1 500 ki-
loa. Rapsin hehtaarisato on keskimäärin vuosit-
tain 150—300 kiloa rypsin vastaavaa satoa korke-
ampi. Öljykasvien viljelyä harjoitettiin vuonna
1986 lähes 10 000 tilalla. Keskimääräinen öljy-
kasvin viljelyala on ollut 7—8 hehtaaria. Öljykas-
veilla on erityistä arvoa jatkuvassa viljanviljelyssä
kasvinvuorottelun toteuttamiseksi. Öljykasveilla
on tässä merkityksessä todettu olevan myös satoa
lisäävää vaikutusta. Kasvitautivaaran vuoksi vuo-

roviljely on suositeltavaa. Öljykasvien tuottajan
katetuotto vastaa nykyisillä hintasuhteilla suun-
nilleen leipäviljan viljelystä muodostuvaa kate-
tuottoa hehtaaria kohti laskettuna.

1.2. Öljykasvien jalostus

Maassamme toimii kolme öljynpuristamo, Öljy-
puristamo Oy Helsingissä, Kasviöljy Oy
Raisiossa ja Tuottajain Ryysi Oy Kouvolassa.
Puristamot käyttävät myös tuontiraaka-ainetta,
soijaa ja auringonkukansiemeniä. Kotimaisten
öljykasvien siementen osuus jalostusmäärästä on
lisääntynyt, mutta tuontisiemenen käyttö on
edelleenkin ollut suurempi kuin kotimaisen sie-
menen.

Kotimaisten öljykasvien siementen puristamo-
kohtaiset jalostuskiintiöt on määrätty maa- ja
metsätalousministeriön päätöksellä. Ulkomaisen
raaka-aineen tuontiosuudesta on päättänyt li-
senssivirasto valtioneuvoston vuosittain hyväksy-
män öljyväkirehuohjelman puitteissa.

1.3. Kasviöljyn ja rouheen käyttö

Öljykasvien siementen puristamisprosessissa syntyy öljyä, joka on käytetty puhdistettuna ravintorasvoihin ja puhdistamattomana rehuteollisuuden raaka-aineeksi sekä teknisiin tarkoituksiin. Puristuksessa syntyvä rouhe on käytetty rehuseosten valmistukseen. Öljynpuristamot puristivat satovuonna 1985/86 kotimaisia öljykasvinsiemeniä 92,2 milj. kiloa, mistä saatiin rypsiöljyä noin 34 milj. kiloa ja noin 55 milj. kiloa rypsirouhetta. Rypsiöljystä puhdistettiin elintarvikettä käyttöön, ensisijaisesti margariiniteollisuudelle noin 21 milj. kiloa. Vastaavana aikana rehuseoksiin lisättiin kotimaista öljyä noin 10 milj. kiloa sekä teknisiin käyttötarkoituksiin käytettiin noin 1 milj. kiloa. Lisäksi rypsiöljyä toimitettiin vientiin 1,5 milj. kiloa. Rypsiöljyn käyttö on voimakkaasti kasvanut viime vuosina ja on tällä hetkellä jo yli 50 % elintarviketeollisuuden kasvirasvojen kokonaiskäytöstä. Kotimaisen rypsirouheen osuus rypsi- ja tuontiraaka-aineisiin perustuvan rouheen kokonaiskäytöstä on 1980-luvulla vaihdellut 30—50 %:n välillä riippuen kulloisenkin vuoden sadosta ja lisävalkuaistarpeesta.

Rypsiöljyn rasvahappokoostumus on asettanut teknisiä rajoituksia öljyn käytölle margariiniteollisuudessa, missä tämän vuoksi käytetään myös soija- ja auringonkukkaöljyä. Rouheen lisäkäyttö ei ole ruokinnallisia esteitä.

Elintarviketäytön alalla on viime vuosina lisäksi selvästi ollut havaittavissa kehityssuuntaus, joka on johtamassa margariinien sekä erilaisten voi-kasviöljyseosten käytön lisääntymiseen vain kustannuksella. Tämä suuntaus on omiaan lisäämään kotimaisen raffinoitua kasviöljyn käyttöä.

1.4. Öljykasvituotannon tukeminen

Öljyväkirehujen ja kasviöljyjen markkinoinnissa sovelletaan ns. matalahintajärjestelmää. Tämä johtuu lähinnä Efta-sopimuksessa edellytetystä kalajauhon ja kalaöljyn tullittomuudesta sekä tuontiöljysiementen tullittomuudesta. Tästä syystä kotimaista öljykasvituotantoa on voimassa olevan lain aikana tuettu valtion varoin maksamalla kotimarkkinahintaiselle öljykasvin siemenelle hinnanalennuskorvausta eli siemenen hinta on alennettu tuontihintatasolle. Hinnanalennuskorvausta (HAK) on maksettu seuraavasti:

Satovuosi	jalostus (milj.kg)	HAK (milj. mk)	HAK (mk/kg)
1983	100,9	158,7	1,57
1984	83,9	195,0	1,94
1985	92,2	267,1	2,90
1986	124,0	428,0	3,45
1987(A)	115	396,8	3,45

Valtion tukimenot ovat nousseet maailmanmarkkinahintojen laskemisen, öljykasvien siementen kotimaan hinnan nousemisen ja jalostetun määrän lisääntymisen johdosta. Myös kasviöljyn vientiä voidaan tukea valtion varoista maksamalla korvausta kasviöljyn vientikuluista, kuten rahdeista, vakuutuksista ja erilaisista välityspalkkioista. Näin on menetelty vuosittain, joskin korvausmäärät ovat olleet vähäisiä, yleensä muutamia satoja tuhansia markkoja. Kotimaassa tuotettujen öljykasvien tuen tarve on noin 5 000 markkaa hehtaarilta.

Kotimaisten öljykasvinsiementen enimmäismäärää on korotettu lain voimassaoloaikana. Satovuonna 1983/84 määrä oli 88 milj. kiloa ja satovuonna 1987/88 115 milj. kiloa. Nykyisen lain aikana satovuosina 1983/84 ja 1986/87 valtioneuvosto on korottanut poikkeuksellisen hyvän siemensadon johdosta öljykasvien siementen tuettua enimmäiskilomäärää.

Elintarvikerasvojen hintasuhteiden säätelyksi peritään ravintorasvaveroa, jonka kertymä vuonna 1986 elintarvikkeena käytettävän rypsiöljyn osalta oli 115 milj. markkaa.

1.5. Tavoitteet

Maataloustuotantoa on viime vuosina harjoitetun maatalouspolitiikan mukaan pyritty ohjaamaan sellaisille aloille, joilla voidaan korvata maataloustuotannossa käytettävien tuotantopainosten tuontia. Keinoja harkittaessa on myös otettu huomioon elintarviketuotannon varmuusnäkökohdat mahdollisessa kriisitalanteessa. Hallitus pitää tärkeänä, että kotimaiselle öljykasvituotannolle sekä kotimaisten kasviöljyjen ja öljyväkirehujen käytölle turvataan myös jatkossa edellytykset, mikä vähentää öljyväkirehuraaka-aineiden saannin riippuvuutta tuonnista. Öljykasvien viljelylaajuus tulee mitoittaa niin, että se mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla vastaisi kotimaisia käyttömahdollisuuksia sekä kasviöljyjen että rouheen osalta.

Rehuseoksiin lisättävän valkuaisen osalta olisi mahdollisuuksia lisätä öljykasvien viljelyalaa. Täydennysvalkuaista, etupäässä soijaa ja kalajauhoa, on tuotu ulkomailta. Kotimaisen rypsirouheen laadun osalta ei ole esteitä kotimaisuusasteen nostamiselle. Toisaalta kotieläintuotannon aleneminen vähentää rehujen täydennysvalkuaisen tarvetta.

Myös öljyn käyttöä voidaan lisätä. Kasvirasvojen käyttö on lisääntymässä elintarvikkeissa. Myös teknisellä puolella näyttää olevan hyviä mahdollisuuksia lisätä kasviöljyjen käyttöä mm. hydraulija voiteluöljyinä sekä kasvinsuojeluaineiden kiinniteaineena.

Rypsin satotaso on pysynyt pitkällä aikavälillä suhteellisen tasaisena noin 1 500 kg hehtaarilta. Lakiehdotuksessa esitetty 115 miljoonan kilon määrä tulisi siis merkitsemään noin 80 000 hehtaarin viljelyalaa vuosittain, joka on noin 4 % kokonaisviljelyalasta. Siemenmäärästä voidaan puristaa noin 42 milj. kiloa öljyä ja 72 milj. kiloa rouhetta. Tällä tavoin voidaan sitoa huomattava osa peltoalasta pois muusta viljelystä. Rypsin tukimenot ovat valtiontalouden kannalta yleensä olleet edullisemmat kuin vastaava rehuviljan vientikustannus pinta-alayksikköä kohti. Lakiehdotuksen mukaan olisi mahdollista muuttaa 115 milj. kilon enimmäismäärää valtioneuvoston, maataloustuottajain ja elintarviketeollisuuden yksimielisellä sopimuksella.

2. Nykyinen tilanne ja asian valmistelu

2.1. Lainsäädäntö

Kotimaisen öljykasvituotannon tukemiseksi on maksettu valtion tukea vuodesta 1973 lähtien. Tuen ensisijainen tavoite on ollut turvata kotimaassa tuotetun valkuaisrehun ja kasviöljyn hintakilpailukyky vastaaviin tuontiraaka-aineista val-

mistettuihin tuotteisiin verrattuna. Vuosina 1973—1977 maksettu tuki kohdistettiin kasviöljylle, kotimaisen kasviöljyn hinnanalennuskorvauksena. Vuosina 1978—1981 oli voimassa laki kotimaisen öljykasvituotannon edistämisestä (262/78). Ratkaiseva muutos aikaisempaan nähden oli se, että vuodesta 1978 tukea maksettiin kotimaiselle öljykasvin siemenelle, jonka hinta hinnanalennuskorvauksella alennettiin tuontihintatasolle. Vuoden 1983 alusta lukien on ollut voimassa laki kotimaisesta öljykasvituotannosta (965/82), joka on pääosaltaan saman kaltainen kuin vuonna 1978 annettu laki. Voimassa olevassa laissa määrätään valtion tuen maksamisesta öljykasvituotannolle satovuosina 1983/84—1987/88.

2.2. Asian valmistelu

Lakiehdotus perustuu maa- ja metsätalousministeriön 18.4.1984 asettaman erikoiskasvitoimikunnan mietintöön.

3. Esityksen organisatoriset ja henkilöstövaikutukset

Hinnanalennuskorvauksen määrääminen ja maksaminen kuuluisi maatilahallitukselle. Lakiehdotuksessa esitetyt tehtävät voidaan hoitaa nykyisen organisaation puitteissa.

4. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Nykyisillä hintasuhteilla 115 milj. kilon siemenmäärän hinnanalennuskorvauksiin tarvittavat varat ovat noin 400 milj. markkaa. Lakiesitys ei lisää valtion menoja.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

1 §. Pykälän 1 momentissa luetellaan lain mahdollistamat keinot kotimaisen öljykasvituotannon turvaamiseksi. Ehdotettu lainkohta poik-

keaa teknisesti voimassa olevasta laista, mutta vastaa sitä kuitenkin asiallisesti.

Pykälän 2 momentissa määritellään satovuosi, joka vastaa yleistä satovuosikäsitettä sekä muun muassa maataloustulolaisissa (629/82) olevaa viljo-

jen hinnoitteluvuotta. Voimassa olevassa laissa ei ollut vastaavaa säännöstä, vaikka järjestelmässä käytettiin vastaavan sisältöistä käsitettä.

2 §. Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että öljykasvituotannon tuettu enimmäismäärä satovuosittain olisi 115 miljoonaa kiloa. Tarkoituksena on, että enimmäismäärä koko lain voimassaoloajan olisi kiinteä. Voimassa olevassa laissa ei ole kiinteää enimmäismäärää, vaan valtioneuvosto on vahvistanut vuosittain valtion tulo- ja menoarvion puitteissa siementen enimmäiskilomäärät seuraavaa satovuotta varten. Voimassa olevan lain mukaan poikkeuksellisen hyvän siemensadon johdosta valtioneuvosto voi jälkikäteen korottaa tuenalaista siemenmäärää. Tätä menettelyä ei ehdoteta jatkettavaksi.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan otettavaksi säännös, jonka mukaan valtioneuvosto voi, sovituaan asiasta maataloustuottajain keskusjärjestöjen sekä elintarviketeollisuutta edustavan järjestön kanssa, tarkistaa 1 momentissa mainittua seuraavana kalenterivuotena alkavan satovuoden tuettua enimmäismäärää. Tarkistamista koskeva päätös on tehtävä kesäkuun loppuun mennessä ennen ko. satovuoden alkua. Päätöksen perustana voisivat olla muun muassa pellon käytön suuntaaminen kansantalouden edun kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla tai olennaiset muutokset öljykasvituotannossa, täydennysvalkuaisien tarpeessa ja ko. tuotteiden markkinoissa.

3 §. Pykälän 1 momentin mukaan valtioneuvosto vahvistaisi maaliskuun loppuun mennessä viljelysopimusten perusteella viljeltävien öljykasvien siementen perushinnat seuraavaa satovuotta varten. Ehdotus vastaa voimassa olevan lain säännöstä. Tarkoituksena on kuitenkin, että viljelysopimukset tehtäisiin vain öljynpuristamojen nimissä ja vastuulla. Voimassa olevassa laissa on mainittu myös hankintasopimukset, joita keskusliikkeet tekevät viljelijöiden kanssa.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi neuvottelumenettelystä ennen siementen perushintojen vahvistamista. Ehdotus vastaa pääosin voimassa olevaa lakia. Neuvotteluosapuolena olisi kuitenkin myös elintarviketeollisuutta edustava järjestö, joka edustaisi öljynpuristamoteollisuutta. Tällä hetkellä järjestö on Elintarviketeollisuusliitto, johon kaikki toiminnassa olevat öljynpuristamat kuuluvat.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan säädettäväksi siementen hinnan tarkistamisesta. Ehdotus vastaa voimassa olevaa lainsäädäntöä. Tässäkin on neuvoteltava myös elintarviketeollisuutta edustavan järjestön kanssa.

4 §. Tämän pykälän mukaan maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa vuosittain öljynpuristamojen osuudet öljykasvien siementen enimmäismäärästä. Mikäli puristamot eivät pääsisi sopimukseen osuuksien jaosta, päättäisi asiasta valtioneuvosto ennen seuraavan satokauden alkua viimeistään maaliskuun 15 päivänä.

5 §. Pykälän 1 momentin mukaan alennetaan kotimaisten öljykasvien siementen hinta lakiehdotuksen 2 §:n enimmäismäärän puitteissa öljykasvien siementen tuontihintatasolle. Ehdotettu periaate vastaa voimassa olevan lain menettelyä, pykälän sanamuotoa on tarkistettu. Tuetut öljykasvien siemenet voitaisiin ehdotuksen mukaan käyttää vain öljynpuristamoteollisuuden raaka-aineena. Voimassa olevan lain mukaan on myös mahdollista käyttää siemeniä sellaisenaan rehuseoksissa alennettuun hintaan.

Pykälän 2 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että lain tarkoittamaa tukea voitaisiin maksaa vain sellaiselle öljynpuristamotoimintaa harjoittavalle yhteisölle, joka on aloittanut toimintansa ennen 1.1.1987 tai joka on myöhemmin perustettu jatkamaan ennen mainittua ajankohtaa toiminnassa olleen puristamon toimintaa. Ehdotettu säännös on voimassa olevaan lakiin verrattuna uusi ja sen tavoitteena on, ettei öljynpuristamokapasiteettia enää nykyisestä tasosta lisättäisi. Lisäksi tukea voitaisiin maksaa vain öljynpuristamoille sekä puristustoiminnassa käytettävälle kotimaiselle öljykasvinsiemenelle. Voimassa olevan lain mukaan on mahdollista maksaa hinnanalennuskorvausta myös puristamottomalle rehuseoksissa käytettävälle öljykasvin siemenelle.

Pykälän 3 momentin mukaan öljynpuristamat huolehtisivat osuuksiensa puitteissa viljelysopimusten tekemisestä. Ehdotus poikkeaa voimassa olevasta laista siten, että vastuu sopimustoiminnasta kuuluisi vain öljynpuristamoille.

6 §. Tässä pykälässä ehdotetaan säädettäväksi hinnanalennuskorvauksen perusteista. Sisällöllisesti ehdotus vastaa pääosin voimassa olevaa lainsäädäntöä, joskin lainkohdan sanamuotoa on täsmennetty ja tuen määräytymisperusteita selkitytty.

7 §. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi siitä, miten hinnanalennuskorvauksen laskemisessa otettaisiin huomioon ulkomaisen öljykasvin siemenen hinta. Pykälän 1 momentti vastaa voimassa olevaa lainsäädäntöä.

Pykälän 2 momentin mukaan olisi kuitenkin mahdollista edustavien maailmanmarkkinahintanoteerausten puuttuessa laskea 1 momentissa tarkoitettu hinta vastaavista öljyn ja rouheen

hinnoista. Voimassa olevassa laissa ei ole vastaavaa säännöstä.

8 §. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi hinnanalennuskorvauksen suorittamisesta. Ehdotus vastaa voimassa olevaa lainsäädäntöä.

9 §. Pykälässä ehdotetaan säädettäväksi öljynpuristamojen velvollisuuksista viranomaisia kohtaan. Ehdotus vastaa pääosin voimassa olevaa lainsäädäntöä. Pykälän 2 momentti antaa elinkeinohallitukselle mahdollisuuden seurata tuotteiden hinnoittelua sekä puristamoiden kannattavuuskehitystä. Tällä tavoin on mahdollista tehostaa seurantaa mm. valtiontalouden kannalta.

10 §. Tässä pykälässä ehdotetaan säädettäväksi mahdollisista öljynpuristamon laiminlyönnin seurauksista. Ehdotus vastaa voimassa olevaa lainsäädäntöä.

11—13 §. Pykälät sisältävät kiellon liikesalaisuuksien väärinkäytämisestä, valtuutussäännöksen ja voimaantulosäännöksen.

Valtuutussäännös vastaa voimassa olevaa lainsäädäntöä. Laki tulisi voimaan 1.1.1988 ja se koskisi satovuosina 1988/89—1990/91 viljeltäviä öljykasvien siemeniä.

2. Voimaantulo

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 1988.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnalle hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

kotimaisesta öljykasvituotannosta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Yleiset säännökset

Kotimaisen öljykasvituotannon turvaamiseksi säännellään öljykasvituotannon määrää, päätetään öljykasvien siementen hinnasta sekä tuetaan öljykasvituotantoa sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Satovuodella tarkoitetaan tässä laissa heinäkuun 1 päivän ja kesäkuun 30 päivän välistä ajanjaksoa.

2 §

Öljykasvituotannon määrä

Kotimaassa viljeltävien öljykasvien siementen tuettu enimmäismäärä on satovuosittain 115 miljoonaa kiloa.

Valtioneuvosto voi, sovittuaan asiasta maataloustuottajain keskusjärjestöjen sekä elintarviketeollisuutta edustavan järjestön kanssa, tarkistaa 1 momentissa mainittua seuraavana kalenterivuotena alkavan satovuoden enimmäismäärää viimeistään kesäkuun loppuun mennessä.

3 §

Öljykasvien siementen perushinta

Valtioneuvosto vahvistaa 2 §:ssä tarkoitetun enimmäismäärän puitteissa viljelysopimusten perusteella viljeltävien öljykasvien siementen perushinnat satovuotta edeltävän maaliskuun loppuun mennessä.

Valtioneuvoston on ennen siementen perushintojen vahvistamista neuvoteltava maataloustuottajien keskusjärjestöjen ja elintarviketeollisuutta edustavan järjestön kanssa. Jos neuvotteiluissa saavutetaan yksimielisyys, hinnat vahvistetaan sen mukaisesti.

Milloin erityiset syyt sitä vaativat, valtioneuvosto voi, neuvoteltuaan maataloustuottajien keskusjärjestöjen ja elintarviketeollisuutta edustavan järjestön kanssa, tarkistaa viimeistään syyskuun 15 päivänä vahvistettuja öljykasvien siementen perushintoja.

4 §

Öljynpuristamojen jalostusosuudet

Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa vuosittain kunkin öljynpuristamon markkinointiosuuden 2 §:ssä tarkoitetusta siemenmäärästä puristamoiden keskenään tekemän yksimielisen sopimuksen mukaisesti. Mikäli sopimusta ei synny, valtioneuvosto vahvistaa markkinointiosuudet viimeistään maaliskuun 15 päivänä.

5 §

Valtion tuen yleiset edellytykset

Tämän lain 2 §:ssä tarkoitetun enimmäismäärän puitteissa alennetaan öljykasvien siementen kotimainen hinta valtion tuella öljykasvien siementen tuontihintatasolle. Öljykasvien siemeniä, joiden hinta on alennettu valtion varoin, voidaan

käyttää vain öljynpuristamoteollisuuden raaka-aineena.

Tukea voidaan suorittaa vain sellaiselle yhteisölle, joka harjoittaa öljynpuristamotoimintaa 1.1.1987 tai joka jatkaa mainittuna ajankohtana toiminnassa olleen puristamon toimintaa.

Öljynpuristamoiden tulee huolehtia viljelysopimusten tekemisestä osuuksiensa puitteissa.

6 §

Hinnanalennuskorvauksen laskentaperusteet

Kotimaisen öljykasvien siemenen hinta laskeaan siten, että helmikuun 1 päivänä voimassa olevaan hintaporrastettuun perushintaan tehdään kotimaisen ja ulkomaisen siemenen laatueroja vastaava muutos ja näin saatuun hintaan lisätään kohtuulliset hankintakulut. Jos täten määritelty hinta on vastaavan ulkomailta tuotavan siemenen hintaa korkeampi, myönnetään öljynpuristamoille valtion varoista kalenterikuukausittain hinnanalennuskorvausta määrä, joka vastaa kotimaassa tuotetun siemenen kilohinnan ja vastaavan ulkomaisen siemenen keskimääräisen tuontihinnan välistä erotusta.

Hinnanalennuskorvauksen saamisen edellytyksenä on, että öljynpuristamo on sitoutunut viljelijälle suorittamaan 3 §:ssä tarkoitetun siemenen perushinnan tarkistettuna maa- ja metsätalousministeriön kulloinkin vahvistamien perusteiden mukaisesti siemenen laadusta ja varastoinnista hintaan ehkä aiheutuvilla muutoksilla ja että öljynpuristamo muutoinkin noudattaa, mitä tässä laissa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä on määrätty.

7 §

Ulkomaisen öljykasvin siemenen hinta

Kotimaista vastaavan ulkomaisen öljykasvin siemenen kiloa kohti laskettu kalenterikuukauden tuontihinta on vastaavan ulkomaisen öljykasvin siemenen kyseisen kuukauden edustavien maailmanmarkkinahintanoteerausten keskiarvo lisätynä kohtuullisilla tuontikululla.

Jos siemenelle ei ole saatavissa edustavaa maailmanmarkkinahintanoteerausta, se lasketaan öljyn ja rouheen tai niitä vastaavien tuotteiden maailmanmarkkinahintojen muutosten perusteella.

8 §

Hinnanalennuskorvauksen suorittaminen

Hinnanalennuskorvausta suoritetaan kalenterikuukauden aikana jalostuksessa käytettyjen siemenmäärien perusteella.

Hakemus hinnanalennuskorvauksen suorittamisesta on tarpeellisine selvityksineen tehtävä kuukausittain maatilahallitukselle sen määräämän ajan kuluessa.

Maatilahallitus huolehtii hinnanalennuskorvauksen määräämisestä ja suorittamisesta öljynpuristamoille.

9 §

Öljynpuristamojen velvollisuudet

Öljynpuristamon tulee pitää kotimaisten öljykasvien osalta viljelysopimusrekisteriä ja sellaista kirjanpitoa, josta käy selville viljelysopimusten perusteella ostetut siemenmäärät, siementen käyttö öljynpuristukseen ja saadut öljy- ja rouhemäärät sekä viljelijöille tilitetyt hinnat hinnoitteluperusteineen.

Öljynpuristamon on pyydettyä toimitettava elinkeinohallitukselle öljykasvituotteiden hinnoittelulaskelmat sekä raportit kustannus- ja kannattavuusseurannastaan.

Öljynpuristamo on velvollinen esittämään maatilahallituksen tai elinkeinohallituksen määräämälle virkamiehelle tarkastusta varten kustannuslaskentansa ja kaikki tarvittavat tili- ja muut asiakirjat sekä muutoinkin avustamaan tarkastuksen suorittamisessa.

10 §

Laiminlyönnin seuraukset

Jos öljynpuristamo kehotuksesta huolimatta laiminlyö 8 §:n 1 momentin mukaisen kirjanpidon pitämisen taikka sen mitä öljynpuristamon velvollisuudeksi on saman pykälän 2 momentissa säädetty, voi maatilahallitus, ottaen huomioon laiminlyönnin syyt, lopettaa hinnanalennuskorvauksen maksamisen siitä ajankohdasta lukien, jolloin laiminlyönti on todettu.

Hinnanalennuskorvaus peritään takaisin sen mukaan kuin maataloustuen jako- ja valvontatehtävien hoitamisesta 27 päivänä tammikuuta 1971 annetussa laissa (88/71) on säädetty.

11 §

Liikesalaisuus

Liikesalaisuudeksi katsottavaa tietoa, joka on hankittu tämän lain nojalla, ei saa käyttää yksityiseksi hyödyksi eikä kertoa sivullisille.

12 §

Valtuutussäännös

Tarkemmat määräykset tämän lain täytäntöön-

panosta antaa tarvittaessa maa- ja metsätalousministeriö.

13 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1988 ja se koskee kotimaassa vuosina 1988—1990 viljeltyjä öljykasvien siemeniä.

Satovuoden 1987/88 sadon osalta sovelletaan kotimaisesta öljykasvituotannosta 17 päivänä joulukuuta 1982 annettua lakia (965/82).

Helsingissä 25 päivänä syyskuuta 1987

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Maa- ja metsätalousministeri *Toivo T. Pohjala*